

říjen | 2018

ZPRÁVY

Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

VĚTŠÍ POTRAVINOVÁ SOBĚSTAČNOST

str. 07 až 09

**Velké vs. malé zemědělské
podniky**

str. 03

Fakta a čísla z PRV

str. 05

Podpora pro české zemědělce

str. 06

Cesta k praxi

str. 10

Zetor 15

1918

100

2018

SPOLEČNÉ STOLETÍ

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA:

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

na tradičním podzimním potravinářském Žofínské fóru jsem poukázal na záležitosti, kterým bychom se především měli věnovat. Jednou z nich je preference českých potravin. Při svém nástupu do funkce ministra jsem v několika rozhovorech uvedl, že mojí prioritou je potravinová soběstačnost, lépe řečeno, určitá nezávislost na dovozech. Byl jsem takřka vzápětí obviněn, že chci narušovat jednotný trh, že hovořit v dnešní době o soběstačnosti je anomálie poplatná dobám minulým a dokonce jsem si přečetl názor, že koneckonců v České republice žádné zemědělství být nemusí, protože všechno dovezeme. Jen pro ilustraci: pokud jde o vepřové maso, jeho dovozy rok od roku stoupají. Za první pololetí se v porovnání se stejným obdobím loňského roku dovezlo o 5000 tun vepřového masa více. Podobné je to u drůbežního masa, kdy se za letošní první pololetí dovezlo o 4808 tun více než ve stejném období roku 2017. O tom, jak to vypadá, když dovážíme například jablka, která jsme zde schopni sami vypěstovat v naprosto nadstandardní kvalitě, svědčí přehled týkající se bezpečnosti potravin. V polských jablkách byl opakovaně, celkem sedmkrát, nalezen buď v EU zcela zakázaný pesticid, nebo pesticid sice schválený, ale v několikanásobně větším množství než je povoleno. Naproti tomu kontroly Státní zemědělské a potravinářské inspekce hovoří poměrně jasnou řečí, kdy z kontrolovaných šarží nevyhovělo necelých 10 procent z ČR, ale už 17 procent z EU a více než čtvrtina dovozů ze třetích zemí. Myslím, že v této souvislosti proto není příliš moudré hlásat, že se můžeme spolehnout na dovozy a potravinová soběstačnost je zastaralým pojmem.

Miroslav Toman
ministr zemědělství

OBSAH:

EKONOMIKA

MALÍ FARMÁŘI MAJÍ NAŠI PODPORU

Peníze do zemědělství podporují především malé zemědělce a hospodářství. Přesvědčit se o tom můžete v konkrétních operacích Programu rozvoje venkova.

03

EKONOMIKA

ROZVOJ ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Rekonstrukce kravinů, podpora protierozních opatření, obnova lesů či lepší životní podmínky pro zvířata. I v těchto aktivitách pomohly českým zemědělcům evropské dotace.

05

DOTACE

ČERPEJTE PENÍZE Z EU

Ať jste malí, nebo velcí zemědělci, je tu pro vás další kolo Programu rozvoje venkova, ve kterém jsou připraveny 3 miliardy korun.

06

ROZHOVOR

JANDEJSEK: POTRAVINOVÁ SOBĚSTAČNOST NENÍ MINULOSTÍ

O rozdělování na malé a velké zemědělce se vedou podle šéfa Agrární komory Zdeňka Jandejseka zbytečné mediální spory.

07

KARIÉRA

VZDĚLÁVÁNÍ PRAXÍ DÁVÁ SMĚR NA KARIÉRNÍ KŘIŽOVATCE

Práce vás může bavit i na praxi. Přesvědčte se příběhem Veroniky.

10

VÝBĚR ZPRÁV

DO BOJE S GLYFOSÁTEM, ODŠKODNĚNÍ ZA SUCHO, ROZVOJ BUDVARU

Podívejte se na výběr zpráv, které hýbaly zemědělským a potravinářským sektorem.

11

OCENĚNÍ

ORANŽOVÁ STUHA PRO SVRKYNI

Které obce nejlépe spolupracují se zemědělci a místními podniky? Prozradíme.

13

EKONOMIKA

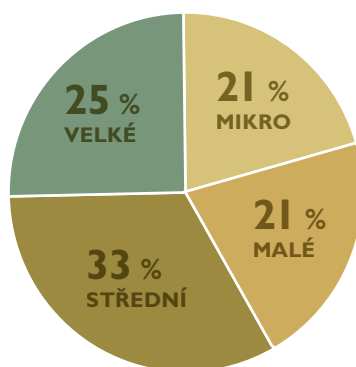
MALÍ FARMÁŘI MAJÍ NAŠI PODPORU

Nesouhlasíme s tvrzeními, která se objevují v médiích, že upřednostňujeme velké zemědělské podniky před těmi malými. Dovolte nám vysvětlit náš postoj a také konkrétní kroky, které na podporu malých farmářů podnikáme.

Třeba v Programu rozvoje venkova (PRV) jsou malé a střední podniky dlouhodobě preferovány. V mnoha programech jsou zvýhodňovány preferenčními

kritérii, a mají tak v soutěži o dotaci bodovou konkurenční výhodu. Čím menší podnik, tím více bodů nebo vyšší míra podpory.

ROZLOŽENÍ SCHVÁLENÝCH DOTACÍ DLE VÝŠE DOTACE - CELKEM

Z pohledu na grafické znázornění schválených podpor pro mikro, malé a středních podniků je zcela evidentní jejich zásadní podpora. Velké podniky berou jen 25 % z prostředků operací zaměřených na modernizace a inovace.

V PRV 2014–2020 jsme pro ně vytvořili i samostatnou finanční obálku, aby nemusely soupeřit s velkými podniky. Na rozdíl od větších projektů je úspěšnost malých projektů v rámci investic do zemědělských podniků 74 %. V tomto programovacím

období už bylo v rámci malých projektů podáno 4791 žádostí s celkovou částkou 1 763 milionů korun. Přičemž porovnáme-li celé období 2007-2013, bylo v investicích do zemědělských podniků podpořeno 1 000 žádostí s dotací pouhých 232 milionů korun.

V I. kole byl poprvé aplikován model samostatných finančních sektorových obálek a finančních obálek podle velikosti projektů. Pro malé projekty do 1 milionu, podané malými zemědělci, kteří obhospodařují max. 150 hektarů půdy, byly určeny záměry a) živočišná výroba a b) rostlinná výroba. Z celkových 2233 zaregistrovaných žádostí v I. kole v této operaci se malých projektů týkalo 564 žádostí, tedy 25 %. Schválená alokace na tyto projekty činila 176 milionů. Mohly tak být podpořeny všechny projekty, které splnily podmínky Pravidel. Naproti tomu úspěšnost projektů nad 5 milionů korun činila pouze 55 %, takže preference malých projektů je zcela zřejmá.

ZEMĚDĚLSKÉ STROJE PRO MALÉ...

Ve 3. kole zemědělci v operaci zaměřené na investice do zemědělského majetku nově čerpali podporu i na běžné zemědělské stroje, a to právě pouze v malých projektech do 1 milionu korun podaných malými zemědělci, kteří obhospodařují max. 150 hektarů půdy. V těchto projektech mohli také žadatelé zahrnout do podpory i výdaje na poradenské služby. To znamenalo, že jim odborný poradce celý projekt připravil a Státní zemědělský intervenční fond jeho činnost proplatil. Žadatelé se tak podstatně snížily výdaje na administrativu. Těmito kroky získali malí zemědělci zásadní výhodu nad ostatními žadatelé. Z celkových 3 853 žádostí, zaregistrovaných ve 3. kole v operaci Investice do zemědělských podniků, se malých projektů týkalo 2 170, tedy plných 56 %. Finančně představovaly více než 840 milionů korun požadavků na dotaci, tedy 12,5 % celkových požadavků v rámci operace (ty činily 6,7 miliardy korun). Díky schválené alokaci více než 790 milionů korun bylo podpořeno 100 % žádostí na živočišnou výrobu a 80 % žádostí na rostlinnou výrobu. Oproti tomu průměrná úspěšnost velkých projektů v rámci operace činila 50 %. V některých záměrech, jako rostlinná výroba nad 5 milionů korun, je to jen 22 %. Je tedy zřejmé, že malé projekty byly zásadně preferovány.

VÝHODNÉ ÚVĚRY

Malé a střední podniky mohou čerpat i z rozšířené nabídky 16 programů Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s. Od roku 2016 je možno nově žádat v programech Investiční úvěry a Provozní úvěry, které jsou určeny zejména pro malé a střední podniky. V rámci 7. kola příjmu žádostí na program Úvěry, které bylo otevřeno letos 18. června, byl nově nabídnut program Investiční úvěry Zemědělec, který je určen pro zemědělské prvovýrobce, kteří jsou zároveň malými a středními podniky. Celkově za období od ledna 2016 do září 2018 bylo uzavřeno 1 071 úvěrových smluv (zároveň uzavřeno stejné množství smluv o podpoře). Za výše uvedené období bylo PGRLF podpořeno 1 293 předmětů – většinou stroje a technologie.

KRÁCENÍ DOTACÍ VELKÝM PODNIKŮM

Naopak velké podniky jsou kráceny v rámci přímých plateb při výměře nad 1 150 hektarů, a to formou tzv. degresivity. Dochází zde ke snížení finančních prostředků o 5 % u částek nad 150 000 € (přibližně 4 miliony korun) poskytnutých z jednotné platby na plochu (SAPS). Tyto prostředky se následně přesouvají do rozpočtu Programu rozvoje venkova. K uplatnění tzv. degresivity dochází také v opatření ANC (oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními znevýhodněními, které zabírají více než 50 % zemědělské půdy) v rámci Programu rozvoje venkova. Platby ANC jsou postupně snižovány dle velikosti zemědělského podniku v ANC, přičemž prahové hodnoty pro uplatnění snížení platby jsou: 300 hektarů, 500 hektarů, 900 hektarů, 1 800 hektarů a 2 500 hektarů, podle čehož se odvíjí míra snížení o 10 %, 18 %, 22 %, 27 % a 30 % (uvedené snížení se uplatňuje postupně a jen na výměru podporovanou v opatření ANC). Finanční prostředky z uplatněného snížení plateb ANC jsou využity v následujících letech pro podporu ANC oblastí.

EKONOMIKA

ROZVOJ ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

V Programu rozvoje venkova 2014–2020 je pro tuzemské zemědělce, potravináře, lesníky připraveno 90 miliard korun, přičemž se jim už podařilo využít více než 76 % z celkové částky. Jsou tak nejlepší „čerpači“ evropských finančních podpor. A v čem jim konkrétně pomáhají? Podívejte se.

383 projektů

bylo podáno v rámci podpory agroturistiky, což je forma venkovského cestovního ruchu (specifikem jsou turistické či rekreační pobyty na farmách)

2 miliardy korun

šly na podporu dobrých životních podmínek zvířat

(zvětšení lehacího prostoru a zlepšení stájového prostředí v chovu krav či zvětšení plochy a zlepšení životních podmínek v chovu prasat)

2045 hektarů

lesů bylo obnoveno po přírodních kalamitách způsobených větrem, námrazou či suchem

150 hektarů

zemědělské půdy bylo podpořeno protierozními opatřeními a budováním biocenter, biokoridorů či malých nádrží

786 mladých zemědělců

bylo podpořeno při zahájení své činnosti

2885 hektarů

biopásů u 276 zemědělců

4885 zemědělských projektů

bylo zaměřeno na podporu konkurenceschopnosti a investice do majetku včetně pořízení strojů

511 506 hektarů

zemědělské půdy je obhospodařováno v režimu ekologického zemědělství (produkce kvalitních potravin a systémy hospodaření šetrné k životnímu prostředí)

ECO FRIENDLY

V rámci programu výrazně vzrostla nabídka vzdělávacích akcí, a to se zaměřením na ekologická témata. V této operaci je stále připraveno více jak 65 milionů korun. Další podporu pro opatření blízka přírodě lze využít například pro pozemkové úpravy, kde se již poskytlo 1,9 miliardy korun (zbývá 1,3 miliardy) nebo v lesnických operacích zaměřených na životní prostředí 594 milionů korun (zbývá 900 milionů).

NEZEMĚDĚLSKÁ ČINNOST

Malé podniky diverzifikují své příjmy a snaží se rozvíjet i v nezemědělské činnosti, a to například prostřednictvím výroby potravinářských výrobků, nápojů, textilií, papíru, skleněných výrobků, výroby tvarovaných biopaliv nebo i poskytováním služeb v agroturistice. Celkem už vyčerpaly 1,07 miliardy korun, dočerpát zbývá 495 milionů.

ZEMĚDĚLSKÉ INVESTICE A LESNICKÁ TECHNIKA

Celkem 8,4 miliardy již zemědělci využili na investice do svých podniků včetně pořízení zemědělské techniky. 630 projektů za téměř 400 milionů získalo dotaci na pořízení lesní techniky. V operaci „Technické vybavení dřevozpracujících provozoven“ jsou podpořeny aktivity za 124 milionů korun.

POTRAVINÁŘSTVÍ

Potravinářské a zpracovatelské podniky získaly podporu 2 mld. na 888 projektů zaměřených na pořízení moderních technologií pro zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Z nich již bylo 409 aktivit za 764 milionů korun dokončeno.

**PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ
O PODPORU
V PROGRAMU
ROZVOJE VENKOVA
BUDE UKONČEN
30. ŘÍJNA 2018.**

DOTACE

ČERPEJTE PENÍZE Z EU

V sedmém kole Programu rozvoje venkova získají zemědělci 3 miliardy korun. Podpora je zejména zaměřena na podporu rozvoje zemědělských, lesnických i potravinářských podniků.

Finanční podporu z Programu rozvoje venkova bude možné získat na investice do zemědělských podniků, na potravinářské projekty, preventivní opatření v lesích, obnovu lesních porostů po kalamitách, investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, lesnickou techniku nebo na projekty spolupráce.

Hlavní novinkou je zúžení rozsahu výdajů u investic do zemědělských podniků, snížení počtu preferenčních kritérií a u vybraných kritérií zavedení mírnější sankce v případě jejich neplnění. Vzdělávací akce jsou zaměřeny pouze na agroenvironmentálně-klimatické opatření a ekologické zemědělství.

Žádosti budou přijímány na:

Operace	Předběžná alokace (Kč)
Vzdělávací akce	30 000 000
Investice do zemědělských podniků	2 000 000 000
Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	550 000 000
Zavádění preventivních opatření v lesích	17 000 000
Obnova lesních porostů po kalamitách	100 000 000
Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	50 000 000
Technika a technologie pro lesní hospodářství	150 000 000
Sdílení zařízení a zdrojů	70 000 000
Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů	20 000 000
Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech	5 000 000

Příjem žádostí bude probíhat pouze prostřednictvím Portálu farmáře do 30. října 2018 18:00 hodin. Úplné znění pravidel je k dispozici v elektronické podobě [zde](#) nebo na stránkách Státního zemědělského intervenčního fondu v sekci [Program rozvoje venkova 2014–2020](#).

ROZHOVOR

JANDEJSEK: POTRAVINOVÁ SOBĚSTAČNOST NENÍ MINULOSTÍ

„Dovází se k nám potraviny, které jsme si schopni vypěstovat a vyrobit sami. Světu můžeme konkurovat ve všech zemědělských oblastech, jen je nyní potřeba nastavit motivační kritéria pro jednotlivá odvětví a snížit podpory do těch přebytečných a do nesmyslné extenzity,“ říká pro Zprávy z MZe Zdeněk Jandejsek, prezident Agrární komory ČR.

Jak se na hospodaření zemědělců projevilo letošní sucho? Obáváte se jeho opakování?

Sucho významně ovlivnilo výsledky roku 2018. Největší problémy byly u krmných plodin, obilovin a u některých citlivých komodit, jako je mák, brambory a cukrovka. Celkově lze říct, že rok byl lehce podprůměrný, nedošlo povětšinou k tomu, aby podniky musely řešit zásadní existenční problémy. Zemědělci, jejichž podnikání dlouhodobě stojí na vyvážené rostlinné a živočišné výrobě, nevnímali vlivy sucha až tak razantně a mají i dnes vytvořeny zásoby krmivové základny na 6 až 8 měsíců. Je pravděpodobné, že se suché roky budou opakovat, ale pokud hodnotíme počasí v dlouhodobém horizontu, to znamená za stovky let, neměli bychom vidět v Čechách hned Saharu a hned hledat jiné prostory k fungování zemědělství. Musíme však udělat řadu kroků, které budou dopady sucha eliminovat.

Mohou zemědělci výnosy úrody nějak ovlivnit? Co byste jim poradil?

Jsem přesvědčen, že ano. Rozhodně tím, že zdvojnásobí stavy skotu, vepřového

a drůbeže, jako i dalších hospodářských zvířat, jako jsou ovce, kozy či králíci. Tím pak mohou využít hospodaření na 6 až 7 honných postupech, kde organika umožní podstatně vyšší údržnost vody v půdě, zajistí dostatek půdních mikroorganismů, vzduchu v půdě, drobtovitou strukturu půdy, a tím dojde k stabilizaci výnosu a současně k eliminaci předpokládaného sucha nebo dopadu nižších srážek.

Jak vnímáte rozdělování zemědělců na malé a velké?

V Agrární komoře nedělíme zemědělce na malé a velké, ale na hospodáře a takové, které nazýváme „nehospodáři“. Je řada malých i velkých, kteří zemědělskou činnost dělají dobře, intenzivně, starají se o půdu, zvyšují její úrodnost, na druhé straně jsou tací, kteří tento základní cíl nezajišťují. Samozřejmě trend musí být takový, že musíme zvyšovat produktivitu práce a koncentraci výroby k tomu, abychom zajistili konkurenceschopnost se světem a nemluvili jen o životním prostředí. Udržování kvalitního a zdravého životního prostředí je

**PODMÍNKY PRO
PODPORY DO
ZEMĚDĚLSTVÍ JSOU
JASNĚ STANOVENY.
ŽÁDNÝ PODNIK,
ANI VELKÝ A ANI
MALÝ, NEMŮŽE
ČERPAT NĚCO,
NA CO NEJSOU
VYPSÁNA
PRAVIDLA
A PODMÍNKY.**

povinností každého, koho zemědělství živí a mělo by být samozřejmostí. Ten, kdo se nestará o životní prostředí a hospodaření na půdě tak, aby se úrodnost půdy zvyšovala, musí být státem a jeho motivačními či sankčními metodami směřován a veden k tomu, aby se výsledky jeho práce dostaly do souladu s péčí o krajinu. Což je ostatně i hlavní motto zákona o zemědělství.

Zaznívají mnohé hlasy, že stát více podporuje větší podniky. Souhlasíte s tím?

Velice zajímavá otázka a důležitá pro to, abychom vysvětlili skutečný stav. Realita je úplně jiná. Podmínky pro podpory do zemědělství jsou jasně stanoveny a jasně deklarovány. Žádný podnik, ani velký a ani malý, nemůže čerpat něco, na co nejsou vypsána pravidla a podmínky. K menším podnikům jsou vypsána pravidla navíc, kupříkladu podpory de minimis, čerpání do jednoho miliónu korun v investičních podporách přes program Program rozvoje venkova (PRV), dále zvýhodněné podpory do 89 hektarů apod. Nemyslím si, že je to špatně, naopak, tato pomoc je potřeba. O rozdělování na malé a velké se vedou zbytečné mediální spory, které jsou mimo realitu, a mluvíme o tom, jako kdybychom nedokázali počítat do deseti. Velký podnik má více hektarů, má více produkce, dostane samozřejmě absolutně vyšší podporu, ale na jeden hektar či jakoukoliv další jednotku velký podnik dostane nižší dotaci. Opačně pak, menší podnik má nižší produktivitu práce, proto na jednotku vyšší příjem dotace.

Co může být výhodou nebo nevýhodou, když je podnik velký anebo naopak malý?

Nemyslím si, že některý z podniků má výhodu či nevýhodu. Malý podnik je z výše uvedených faktů podporován o něco víc, což vyplývá z jeho nižší produktivity práce. Nevidím v médiích zájem o vysvětlení situace, ale pouze o zkreslenou interpretaci pro veřejnost. Z hlediska konkurenceschopnosti a zvyšování výroby u zanikajících oborů, je nutné podporovat každého, kdo má zájem produkovat, hlavně pak u živočišné výroby, kde jsme na 30 až 40 procentech stavu roku 1990. Tato skutečnost pak přináší nedostatek organické hmoty, nedostatek vody v půdě, nedostatek vzduchu v půdě, špatnou strukturu půdy, čímž se vracíme do úvodu. Každý stát by měl podporovat to, co zajistí jeho soběstačnost.

Odpůrci dotací namítají, že by se veškeré finanční podpory měly zemědělcům zrušit...

Tento návrh je i naším přáním, ale všichni víme, že všechna přání se splnit nedají. Státy staré patnáctky by musely zrušit státní dotace a naše konkurenceschopnost by podstatně vzrostla, což by bylo podle našeho názoru správně, abychom byli schopni konkurovat světu. Není možné pokračovat tak, jak je to dnes, když plošné podpory, PRV a národní dotace představují 30 až 40 procent příjmů. Mluvíme o jednotném trhu, ale tento trh je hrubě narušen velikostí národních dotací a velikostí koheze v PRV.

Je nějaká důležitá oblast v zemědělství, která by bez dotací téměř zanikla nebo by byla mnohem méně rozvinutá?

Samozřejmě. Jsou to všechna odvětví živočišné výroby, která jsou velmi masivně podporována, hlavně v zemích staré patnáctky. V rostlinné výrobě jsou to pak citlivé komodity, kde dochází ke kolísání cen z důvodu výkyvů přírodních podmínek a s tím následně i k velkým tržním výkyvům v cenách. Zde mluvíme například o zelenině, ovoci, cukrovce, chmelu či máku.

Jak hodnotíte vstup ČR do Evropské unie? Na jednu stranu čeští zemědělci získali finanční pomoc, na druhou stranu to přineslo i některé problémy, a to například konkurenci z jiných zemí. Takže byl to podle vás spíše přínos nebo převažují negativa?

Existence Evropské unie je nutná a její rozpad by způsobil nekonkurenceschopnost jednotlivých zemí na světovém trhu. Pro zemědělství vstup do Unie přinesl obrovské podpory pro extenzivní výrobu. Vzniklé problémy a nevyvážené, jak už bylo řečeno národní dotace a koheze v PRV, způsobil narušení trhu a vytlačení české produkce z domácího trhu přesto, že řada podniků, která zůstala, vykazuje výsledky na jednotku výroby nad průměrem zemí staré EU 15. Přesto není schopná konkurovat. Tento problém narušuje spokojenost nejen podniků, ale i obyvatel naší země, což není dobrý signál pro upevňování jednoty v EU.

Kdysi jsme bývali v zemědělské produkci takřka soběstační. Jak je tomu dnes? A mělo by být naším cílem být soběstační?

Naše země byla soběstačná, dokonce přebytková, řadu produktů jsme vyváželi do

zahraničí přesto, že jsme neměli odpovídající genetiku, ochranné prostředky, stroje atd. Dnes bohužel máme pouze následující soběstačnost, a to u mléka zhruba 85 procent, u vepřového masa kolem 35 procent, u drůbežního masa je to 55 až 62 procent, u vajec 57 až 65 procent, u brambor včetně zpracovaných výrobků je soběstačnost pod 50 procent, u hovězího jsme soběstační i když výroba klesá na 30 procent; důvodem je pokles potřeby z 26 kilogramů v roce 1990 na 7,8 kilogramu v roce 2017. Jde o to, že mnohé komodity jsme schopni vypěstovat a vyrobit sami, a nemusí se k nám vůbec dovážet. Jsme vysoce přebytkoví v obilovinách, kdy v některých letech vyvážíme až polovinu produkce. Ale pozor, s obilím vyvážíme i fosfor, který na vstupech draze dovážíme z Jižní Ameriky a východního Ruska. Výsledky v jednotlivých odvětvích v užítkovosti a ve výnosech dávají jednoznačně signál k tomu, že soběstační být můžeme. Jde jenom o to, nastavit motivační podmínky pro výše uvedené odvětví. Samozřejmě, není to otázka jednoho roku, ale období delšího, tak deseti let.

Může Česká republika ostatním zemím konkurovat? Jestli ano, v čem? Případně vidíte někde nevyužitý potenciál?

Myslím, že může konkurovat ve všech odvětvích, jak jsem právě uvedl. Jde jen o to, postavit motivační kritéria k jednotlivým odvětvím a snížit podpory do těch přebytkových a do nesmyslné extenzity. V současné době přesto, že máme výsledky užítkovosti i ve výnosech nad průměrem EU, nemají podniky motivaci k tomu, aby investovaly a zvyšovaly objem výroby v náročných odvětvích.

Jak se liší podmínky zemědělské výroby u nás od jiných evropských zemí?

Přírodní podmínky, genetika, technika i technologie jsou u nás dnes naprosto totožné jako v jiných evropských zemích. Problémem je jen nekalá soutěž v národních dotacích, nižší kofinancování PRV a silnější podpora exportu ve starých zemích EU.

Co především trápí tuzemské zemědělce?

Jsou to především špatně nastavené podmínky z jednání o vstupu do EU, které byly jednostranným diktátem. Kvůli tomu jsme v prvním pilíři na 94 procentech průměru EU, dále máme nižší kofinancování PRV, které je u nás 35 procent. V některých zemích

má PRV až 100 procent kofinancování a čtyřikrát až pětkrát nižší národní dotace. Chápu, že stát tyto prostředky nemá, ale to je právě také důvod, který likviduje naše zemědělství.

Jsou tuzemské potraviny levné nebo drahé?

Cena potravin je vzhledem k výši veškerých vstupů velmi nízká. Všechna ostatní odvětví zvýšila svoje ceny za zboží a služby v posledních 25 letech o 300, 500, 1000 procent i více. Zemědělství jejich produkty za tyto ceny nakupuje, protože nemá jinou možnost. Přitom cena zemědělské produkce se v průměru za posledních 25 let zvýšila jen o 60 procent. Z toho vyplývá, že podpory plynoucí do zemědělství nejsou pro zemědělce a tvorbu jejich zisku, ale je to podpora pro zajištění levných potravin a sociálního smíru naší společnosti.

Kde vidíte budoucí české zemědělství?

Výrobní, technické, přírodní i pracovní podmínky máme prakticky stejné, nebo i lepší než v jiných evropských zemích, takže pokud bude zájem ze strany vlády motivovat zemědělce a zpracovatele k soběstačnosti ve všech odvětvích zemědělské výroby, věřím v tento obrat, a tím ke zvyšování konkurenceschopnosti ve všech odvětvích naší prvovýroby. Za stavu, do jakého jsme se lety úpadku dostali, je ale nutné počítat s tím, že to bude chtít nějaký čas a lepší zacílení financí.

V čele Agrární komory jste rok a půl, jakých svých úspěchů si nejvíc považujete a co je vaším cílem do budoucna?

Myslím, že se podařilo nastavit komunikaci jak s členskou základnou, tak s ministerstvy, parlamentem, i vládou. Pokud tento trend má pokračovat, je nutné mít na místech, kde se rozhoduje o zemědělství, odborníky, nejlépe lidi se zkušenostmi ze zemědělského provozu. Pokud bude tento trend pokračovat, je mým cílem posilovat dále růst produkce v jednotlivých odvětvích rostlinné i živočišné výroby. Dále se daří, což je zásluhou Ministerstva zemědělství i parlamentu, zvyšovat národní dotace, které pomohly zmírnit obrovský pokles výroby vepřového a drůbežního masa. Cesty i nástroje k oživení českého zemědělství, venkova i krajiny tu jsou, jen musíme vzít rozum do hrsti a pracovat nejenom s moderními poznatky, ale i se zkušenostmi našich předků.

KARIÉRA

VZDĚLÁVÁNÍ PRAXÍ DÁVÁ SMĚR NA KARIÉRNÍ KŘÍŽOVATCE

Paní Veronika (39) se floristice věnuje celý svůj život a díky jejím mnohaletým zkušenostem bychom ji mohli označit za opravdovou profesionálku. Ptáte se, proč se do projektu Vzdělávání praxí přihlásila? K čemu jí bylo užitečné?

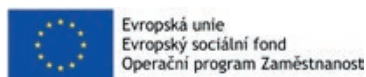

Kromě toho, že se Veronika v životě řídí příslovím „Učíme se celý život“, ji k projektu přivedl její praktický zájem zjistit, jak funguje floristika v Čechách. Na začátku roku 2018 se totiž po 11 letech vrátila s rodinou z Londýna do rodného Hradce Králové, a jak říká, „...přišla jsem na to, že floristika se tu hodně změnila, obchody pracují na jiných principech, než když jsem odcházela, a proto jsem se potřebovala do zákulisí floristiky podívat“. Veronika absolvovala Vzdělávání praxí v královéhradeckém „Svatebním a květinovém centru“, kam se šla původně zeptat na možnost spolupráce. Společně s majitelkou centra objevily možnost projektu Vzdělávání praxí. „Ta byla pro majitelku přijatelná, protože další ruce v obchodě znamenají i další výdaje.

Díky Vzdělávání praxí mi však mohla nabídnout to, co pro mě bylo nejdůležitější, tedy zjistit, jak to tady funguje.“

„Moje mentorka mě seznámila s tím, jak se v Čechách zboží nakupuje a kam si pro něj mohu dojet, což pro mě byly velmi důležité a přínosné informace,“ hodnotí Veronika svoje Vzdělávání praxí. Celkově považuje účast v projektu za velmi přínosnou, protože jí pomohla v rozhodování o budoucnosti. „Došla jsem k závěru, že z časových důvodů a papírování bych momentálně nebyla schopna otevřít si vlastní květinářství,“ vysvětluje Veronika. Floristikou se však bude i nadále zabývat, a to ve školství, kde si našla práci. „Budu vychovávat novou generaci floristů a ve svatebním centru zůstanu pro občasnou spolupráci,“ dodává.

Projekt Vzdělávání praxí realizuje Fond dalšího vzdělávání, státní příspěvková organizace MPSV. Projekt je financován z ESF a státního rozpočtu ČR. Více informací na www.vzdelavanipraxi.cz nebo na infolince 775 881 408.

VÝBĚR ZPRÁV

DO BOJE S GLYFOSÁTEM, ODŠKODNĚNÍ ZA SUCHO, ROZVOJ BUDVARU

Od ledna bez glyfosátu, dobrý vinařský ročník, do boje se suchem, nová akreditace potravinových inspektorů, žádné GMO v Česku nebo pražské vinice se rozšiřují. Projděte si zprávy, kterými jsme se v průběhu měsíce zabývali.

KONTROLY VEPŘOVÉHO

Začátkem října zavedla Česká republika plošný monitoring na výskyt viru afrického moru prasat ve vepřovém masu a tepleně neošetřených výrobcích ze všech zemí, ve kterých se vyskytla tato nákaza. Vzorky budou odebírány Státní veterinární správou a vepřové maso i produkty z něj budou moci být okamžitě uvolněny na trh či ke zpracování.

BUDVAR OTEVŘEL NOVÉ LOGISTICKÉ CENTRUM

Národní podnik Budějovický Budvar otevřel nový logistický areál, do něhož se vejde 19 tisíc palet s pivem. Za hodinu jich pivovar kompletně odbaví až 300. Hodnota investice dosáhla 750 milionů korun. Její plánovaná návratnost je šest let.

ZMÍRNĚNÍ ŠKOD ZPŮSOBENÝCH SUCHEM

Od 22. do 31. října bude zahájen na příslušných pracovištích SZIF příjem žádostí o kompenzaci ztrát způsobených letošním suchem. Zásady pro vyplacení najdete [zde](#).

VYDAŘENÝ ROK PRO VINAŘE

Vinaři si pochvalují letošní solidní výnos a vysokou cukernatost hroznů. Naopak potíže mají s výší kyselin napříč odrůdami.

ZÁKAZ PLOŠNÉ APLIKACE GLYFOSÁTU

Od 1. ledna 2019 nebudou moci zemědělci používat přípravky s obsahem glyfosátu pro tzv. desikaci, tedy urychlení dozrávání některých plodin či zvýšení podílu sušiny porostu před sklizní, omezí se rovněž plošné používání glyfosátu. Změnu pravidel použití pro nakládání s přípravky obsahujícími glyfosát umožnilo provádění nařízení Evropské komise. To sice obnovilo schválení účinné látky glyfosát (konec platnosti je stanoven na 15. prosince 2022), současně však umožnilo členským státům, aby na národní úrovni rozhodly o omezení jejího použití.

MÉNĚ BRAMBOR

Letos bylo bramborami osázeno téměř 23 000 hektarů. Kvůli extrémnímu suchu ale pěstitelé očekávají slabší sklizeň. Plochy pozdních konzumních brambor v ČR dlouhodobě klesají, v posledních letech se ale podařilo pokles víceméně zastavit. Naopak plochy brambor pro produkci škrobu v posledních letech rostou. Pěstování brambor podporujeme, napomáhají k tomu národní i evropské finanční zdroje.

VŠE O MZE

Srdečně zveme na Den otevřených dveří MZe v rámci oslav Společného století 1918–2018. Uskuteční se 28. října od 10:00 do 16:00 hodin na Těšnově. Zpřístupněná bude budova a nejhezčí místnosti MZe, pracovna ministra a zasedací sály.

GMO KUKUŘICE ZMIZELA Z POLÍ

V tuzemsku se druhým rokem po sobě nepěstuje geneticky modifikovaná kukuřice. Největší výměry dosahovala v roce 2008, a to 8 300 hektarů. Tehdy ji pěstovalo 167 subjektů jako krmivo pro hospodářská zvířata či k výrobě bioplynu.

TVORBA KRAJINY

V rámci pozemkových úprav Státní pozemkový úřad doposud zrealizoval vodohospodářská opatření na ploše 558 hektarů a protierozní opatření na přibližně 771 hektarech. Jen v roce 2017 byla v pozemkových úpravách vybudována vodohospodářská opatření na ploše téměř 89 hektarů. Na tyto realizace vynaložil Státní pozemkový úřad více než 210 milionů korun.

BUDĚJOVICKÉ PIVO OBOHAŤÍ STÁTNÍ ROZPOČET

Budějovický Budvar odvede do státního rozpočtu půl miliardy korun. Loni pivovar peníze do rozpočtu kvůli vysokým investicím neodváděl.

OBNOVA LESA

Ve spolupráci s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů jsme zveřejnili první etapu Generelu obnovy lesních porostů po kalamitě. Jde o metodiku, která obsahuje souhrn opatření pro vlastníky lesů v oblastech nejvíce postižených kůrovcovou kalamitou, a to v Moravskoslezském, Olomouckém a Zlínském kraji. Příručka, kterou najdete [zde](#), má posloužit jako návod ke správné obnově lesů.

ČESKO UŽ DLE ČÍNY NEPATŘÍ K ZEMÍM S BSE

Čína oznámila vyškrtnutí České republiky ze seznamu zemí s nebezpečím nemoci šílených krav (BSE). O vyškrtnutí ČR jsme s čínským generálním ředitelstvím cel GACC usilovali několik let. Umožní to dořešit otázku vývozu býčích spermatu a také urychlené pokračování jednání o certifikaci a vývozu produktů z hovězího masa do Číny.

ŠPATNÁ ÚRODA CUKROVÉ ŘEPY

Výnosy cukrové řepy podle prvních sklizní klesly zhruba o 50 % oproti minulému roku.

Loni se výnos cukrovky z jednoho hektaru pohyboval kolem 80 tun, letos to je kolem 40 tun.

VZROSTL PODÍL LISTNÁČŮ

Podle údajů Českého statistického úřadu majitelé lesů vysazují stále více listnaté stromy. Mezi nejčastěji vysazované listnáče patří buk a dub. Plocha obnovených lesních porostů za rok 2017 dosáhla 24 446 hektarů, a dlouhodobě tak vykazuje ve srovnání s předchozími roky vyrovnaný trend.

UNIKÁTNÍ PRŮZKUM O SUCHU

Téměř 80 % Čechů považuje suchu za závažný problém, pouze přes 7 % si myslí opak. Osm z deseti lidí se navíc domnívá, že může dojít ke zhoršení situace se suchem v příštích 20 letech, pokud by se stát aktivně nevěnoval řešení. Průzkum dělali vědci z Katedry environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

NOVÉ VINICE V PRAZE

V pražské Troji přibýly meziročně 2 hektary vinic, nyní jich je celkem 14,6 hektaru. Největší vinice v Praze jsou v Troji, které dosahují 9,1 hektaru.

PLUS PRO LABORATOŘE SZPI

Laboratoř Státní zemědělské a potravinářské inspekce úspěšně absolvovala akreditační audit a stala se jako jedna z prvních laboratoří v ČR držitelem certifikátu ČSN EN ISO/IEC 17025:2018. Díky němu bude možné laboratorní testy považovat za oficiální výsledek úřední kontroly s garancí správnosti analytických postupů a dodržení standardů podle požadavků normy.

BAREVNÁ PŠENICE

Čeští vědci z Mendelovy univerzity v Brně pomohli vyšlechtit pšenici s purpurovým zrnem. Obilí díky barevnému zrně odolává extrémnějším teplotám, suchu či houbovým onemocněním. Odrůda je vhodná pro potravinářské i krmné účely.

OCENĚNÍ

ORANŽOVÁ STUHA PRO SVRKYNI

Oranžovou stuhu České republiky 2018 v rámci soutěže Vesnice roku obdržela Svrkyně ze Středočeského kraje. Druhá skončila obec Borovník z Jihomoravského kraje a na třetím místě Neubuz ze Zlínského kraje.

Oranžovou stuhu udělujeme už jedenáct let obcím, kterým se daří spolupracovat se zemědělskými nebo lesnickými podniky, případně s místními dobrovolnými organizacemi myslivců, rybářů nebo včelařů. Společně rozvíjejí venkov, jeho tradice i sportovní a společenský život. Letos uplynulo 10 let od zahájení činnosti Celostátní sítě pro venkov. V jejím rámci se uskutečnilo mnoho seminářů, workshopů, konferencí a propagačních aktivit na národní i regionální úrovni. Tyto aktivity umožňují partnerům Celostátní sítě pro venkov ve všech regionech České republiky setkávání a výměnu informací a zkušeností. Síť se tak stala významným informačním zdrojem Programu rozvoje venkova.

1. MÍSTO SVRKYNĚ

Ocenění obec získala zejména za výjimečnou spolupráci s místními rodinnými farmami, která zlepšuje život obce i jejích obyvatel a vedla například k výstavbě vodovodu nebo organizaci tradičních dožíněk. Za první místo obec obdržela šek ve výši 900 tisíc korun.

2. MÍSTO BOROVNÍK

Vesnička má velmi dobré vztahy a spolupráci se soukromým zemědělcem, která spočívá v udržovacích pracích, v péči o vzhled obce i ve spolupráci při pořádání kulturních akcí. Komise také ocenila výsadbu a péči o veřejnou zeleň.

3. MÍSTO NEUBUZ

Obec zaujala spoluprací s farmou, jejíž hospodářství je ekologické a která pro obyvatele zřídila i obchůdek s místními produkty. Soukromý chovatel zvěře, myslivec a včelař pořádá exkurze a přednášky pro školy. V obci je bohatý společenský život a jsou zachovány tradiční zvyky.

